

تعریف تب مالت یا بروسلوز :

به عنوان یکی از مهم‌ترین بیماری‌های مشترک انسان و دام محسوب می‌گردد. باکتری [بروسلا](#)

که ایجاد کننده بیماری است، طیف وسیعی از [پستانداران](#) اهلی و وحشی را مبتلا می‌سازد. این

بیماری به علت ایجاد سقط [جین](#) در دام، کاهش تولید [شیر](#)، [عقیمی](#) و نازایی دام‌های مبتلا و

همچنین به علت ابتلای انسان به بیماری تب مالت، همواره از دو بعد [اقتصادی](#) و [بهداشتی](#) مورد

توجه قرار می‌گیرد. بروسلوز در حیوانات:

از آنجا تجربه مبارزه با این بیماری تا کنون نشان داده است که کنترل و پیشگیری از این

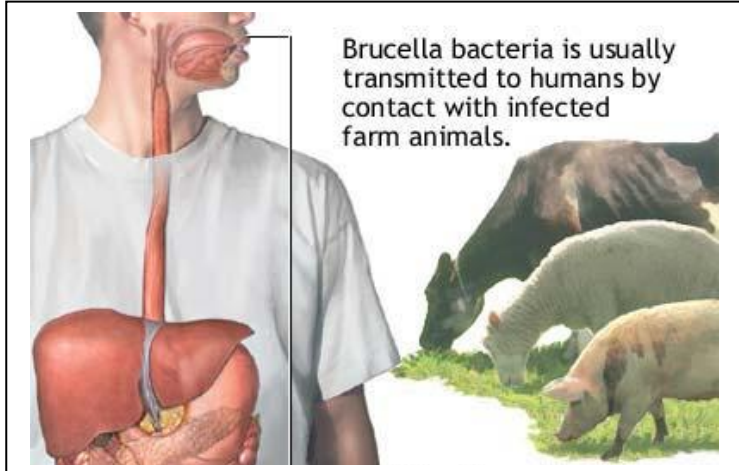
بیماری در انسان تنها با مبارزه و کنترل این بیماری در دام میسر است لذا لازم است که این

عامل بیماری اول در بدن دام شناسایی و انواع آن و همچنین سیر و نحوه انتشار آن در بین

جمعیت دامی و نهایتاً نحوه ارتباط انسان با دام و روشهای پیشگیری از بیماری در دام و سپس روشهای پیشگیری از انتقال احتمالی عامل بیماری از دام به انسان بررسی و مطالعه گردد. انواع

بروسلا در حیوانات شامل سویه‌هایی بشرح زیر است:

B.melitensis 2. B.abortus 3. B.suis 4. B.canis 5. B.neotome

راههای سرایت بیماری:

۱. عامل این بیماری می تواند از راه جلدی به بدن انسان وارد شود
۲. راههای انتقال بیماری : مصرف شیر خام و فراورده های لبنی آلوده خصوصا پنیر تازه ، سر شیر و بستنی خامه دار و آغوز
۳. آلوده بودن ظروف مورد استفاده در حین شیر دوشی
۴. تماس مستقیم با بافتهای آلوده دامی مثلا حین کمک در زایمان دام مبتلا و یا تماس با پوست و مواد دفعی دامهای مبتلا
۵. تنفس گرد و غبار موجود در هوای طویله و اصطبل دامها و یا آزمایشگاه ها
۶. احتمال انتقال بیماری از طریق خون ، پیوند مغز استخوان و انتقال آلودگی توسط حشرات نیز وجود دارد

این عفونت باکتریایی اعضای خون ساز بدن، از جمله مغز استخوان، کبد و طحال را تحت تاثیر قرار می دهد بیماری در مردان ۲۰ تا ۶۰ ساله شایعتر است

تب مالت در انسان :

تب مالت از گاو، خوک، گوسفند یا بز آلوده به انسان انتقال می یابد اما از انسان به انسان خیر.

تب مالت روی اعضای خون ساز بدن مانند مغز استخوان، گره های لنفاوی، کبد و طحال تاثیر

می گذارد. تب مالت در دو نوع حاد و مزمن دیده می شود. دوره نهفتگی این بیماری می تواند ۵ تا

۶۰ روز باشد (چندین ماه نیز دیده شده است). تب مالت در مردان ۲۰ تا ۶۰ ساله شایع تر است.

مصرف شیر، محصولات لبنی (کره، پنیر) و یا محصولات گوشتی حیوانات آلوده موجب سرایت

بیماری به انسان می شود. کم خونی و خیم یا مشکلات معد و سابقه جراحی آن به دلیل کاهش

اسید معد امکان بروز بیماری را بالا می برد. اسید معد تا حدودی احتمال ابتلا را کاهش

می‌دهد. به طور کلی این بیماری در میان افرادی که با حیوانات زیاد در تماس هستند (کشاورزان، دامداران، قصابان، دامپزشکان) و افرادی که به مناطق آلوده سفر می‌کنند شایع‌تر است

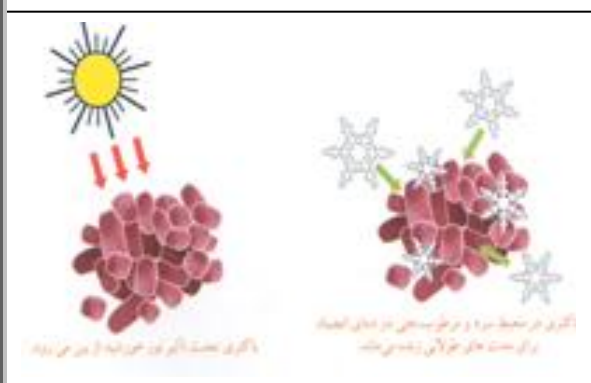
علائم بیماری :

علائم زیر در **تب مالت حاد** به‌طور ناگهانی ظاهر می‌شوند

- لرز، تب متناوب (تب ولرز)، تعریق
- خستگی قابل توجه
- درد هنگام لمس ستون فقرات
- سردرد
- بزرگ شدن گره‌های لنفاوی

علائم زیر در **تب مالت مزمن** به تدریج ظاهر می‌شوند

- خستگی
- درد عضلانی
- کمردرد
- یبوست
- کاهش وزن
- افسردگی
- ناتوانی جنسی

- (به ندرت) بروز آبسه در تخمدان‌ها، کلیه‌ها، و مغز

- در صورت ناکافی بودن مراقبت و درمان، بیماری ممکن است مزمن شود یا موجب معلولیت، عفونت قلب، استخوان، مغز یا کبد شود

جهت پیشگیری از بیماری تب مالت باید اقدامات زیر صورت گیرد:

۱. در صورت عدم دسترسی به شیر پاستوریزه قبل از مصرف آنرا به مدت ۲۰ دقیقه جوشانده و در حین جوشاندن مرتب به هم بزنید تا تمام شیر حرارت لازم را ببیند

۲. از مصرف خامه و بستنی غیر پاستوریزه خودداری نمائید

۳. پنیر تازه و بی نمک قبل از مصرف به مدت ۲ ماه در آب نمک قرار دهید تا در صورت آلودگی میکروب بیماری از بین برود

۴. قبل از دوشیدن شیر از دام حتما پستان دام و اطراف آن را با آب و صابون به خوبی بشوئید

۵. ظروف مخصوص شیر دوشیدن را قبل از استفاده با دقت کامل شستشو دهید

۶. شیر دامی که جدیداً سقط جنین داشته را مصرف نکنید (لازم به ذکر است گوشت حیوانات مبتلا به تب مالت اگر خوب پخته شود قابل استفاده است)

۷. از تماس مستقیم با بافتهای آلوده حیوان خودداری نمائید. (بویژه ترشحات

دستگاه ادراری ، تناسلی و دهان)

۸. دام تلف شده ، سقط شده و ترشحات رحمی دامهای آلوده را سوزانیده یا به

مقدار کافی بر روی آنها مواد ضدعفونی کننده ریخته به طور بهداشتی دفن

نمائید.

۹. در صورت لزوم تماس با ترشحات رحمی و دام تلف شده سعی شود از دستکش

استفاده گردد

۱۰. از کشتار پراکنده دامها در فضای باز بایستی پرهیز نمود

۱۱. دامها باید برعلیه تب مالت واکسینه شوند

۱۲. در موقع نظافت اصطبل یا طویله ، دهان و بینی را با پارچه تمیزی

بپوشانید

۱۳. برای شناسایی حیوانات بیمار یا مشکوک با مامورین دامپزشکی همکاری

مناسب را داشته باشید

۱۴. خودداری از مصرف شیر غیرپاستوریزه، پنیر و سایر لبنیات و گوشت‌های

تایید نشده.

۱۵. استفاده از وسایل محافظتی بدن مانند دستکش، محافظ چشم، پیش‌بند و

... هنگام تماس با حیوانات یا گوشت و سایر محصولات

از نگهداری دام آلوده در گله خودداری نموده و جهت حذف آن با نظر دامپزشکی اقدام نم

تشخیص و درمان

تشخیص قطعی تب مالت با آزمایش خون انجام می‌گیرد و با درمان کامل معمولاً در ۳ تا ۴

هفته بهبودی دیده می‌شود. اطرافیان و اعضای خانواده شخص بیمار که ممکن است از همان

غذای آلوده مصرف کرده باشند باید معاینه شده و آزمایش بدهند

درمان شامل یک دوره استراحت در رختخواب و مصرف آنتی‌بیوتیک است و جدا کردن بیمار از

دیگران اغلب لازم نیست. برای مبارزه با عفونت باکتریایی از آنتی‌بیوتیک‌هایی (مانند

تتراسیکلین برای حداقل سه هفته) استفاده شده و داروهای کورتیزونی برای کاهش التهاب‌های

شدید استفاده می‌شود. برای درد عضلانی نیز از داروهای ضد درد (مُسکن) تجویز می‌شود

در رژیم غذایی این بیماران معمولاً ابتدا از غذاهای نرم و ساده شروع می‌کنند و به تدریج تنوع و

مقدار غذای بیمار را افزایش می‌دهند تا زمانی که به برنامه غذایی عادی برسد. بهتر است از

غذاهای پُرانرژی و نوشیدنی‌ها و مایعات فراوان استفاده کرد

تهیه کننده: مه پاره حقی مقدم مسئول کنترل عفونت بیمارستان

خاتم الانبیاء (ص) سال: ۱۳۹۱/۴/۲۲

